

/Dr. Móra Tünde irodalomtörténész, kritikus 1987-ben született Miskolcon, latin-magyar szakon diplomázott Debrecenben, 2016-ban doktori fokozatot szerzett. Jelenleg Budapesten él. 2017-től 2020-ig a KMTG Előretolt Helyőrség Íróakadémia Kritikuműhelyének mentora volt. 2020 őszétől a Pannon Tükör kritikarovatának vezetője./

2020. díjazottjai

Móra Tünde

Lapunk 2020-ban ünnepelte alapításnak huszonötödik évfordulóját. Ebből az alkalomból a szerkesztőség díjat alapított, melyet minden év decemberében tervez átadni, elismerendő egy prózaíró, egy költő és egy kritikus az évi munkáját. Az első díjazottakkal, Szálinger Balázs költővel, Szekrényes Miklós íróval és Móra Tünde kritikussal a Pannon Tükör idei évfolyamában közlünk portréinterjúkat, hogy az olvasóközönség ily módon is megismerhesse elismert szerzőinket. Elsőként Dr. Móra Tünde irodalomtörténész, kritikus válaszolt Nagygéci Kovács József kérdéseire.

- *Mióta írsz kritikákat, hol mikor közzététél először?*
- 2012-ben jelent meg az első írásom, a Kulteren. Parti Nagy Lajos első Fülkefor kötetéről írtam.
- *Korábban mennyire voltál kritikaolvasó? Volt-e olyan kritikus, akinek „adtál a véleményére” és voltak-e fontos kötetek a számodra?*
- Olvastam kritikákat, csak nem irodalomról, inkább filmekről és lemezekről. Ez valószínűleg azért volt így, mert engem nagyon sokáig nem kavart fel a kortárs irodalom, már egyetemista voltam, amikor lettek fontos kötetek. Rakovszky Zsuzsától a VS, Szvoren Edina Pertuja, Tóth Krisztina Pixelje számomra érdekes, kérdésekkel teli olvasmányélmények voltak. Olyan kritikus nem volt, akinek kifejezetten adtam volna a véleményére, inkább azt mondanám, hogy nagyon szeretem az extrahosszú, szinte tanulmánnyal felérő kritikákat, amiknek van terük arra, hogy körbejárjanak több kontextust, vonatkozást az adott kötetrel kapcsolatban. Ezeket rendre újra is olvasom.
- *Mi vonzott az irodalmi pályára, hogy lettél latin-magyaros bölcsész?*
- Gyerekkoromban sok minden akartam lenni, ha nagy leszek, a régész és a színésznő után a magyar-történelem szakos tanárnál ragadtam le. A latint pedig gimnáziumban szerettem meg annyira, hogy végül erre a szakpárra jelentkeztem. Aztán persze később kiderült, hogy a tanításnál sokkal jobban szeretem az olvasós-értelmezős részét a pályának.
- *A szépírói pálya nem vonzott?*
- Sosem, de egyszer próba kedvéért összeférceltem egy szapphói strófát. Annyira sok idő és meló kellett ahhoz a 4 sorhoz, az eredmény pedig annyira rémes lett, hogy megnyugodhattam abban, hogy nem maradt le a magyar irodalom semmiről azzal, hogy nem próbálkozom az írással.
- *Nehéz vagy könnyű váltani tudományos munka és kritikaírás között?*

- A szakterületem a 16–17. század magyarországi irodalma, így néhány évszázadot ugrani kell a váltáshoz, ami nekem elég nehezen megy, szóval vagy az egyiket vagy a másikon dolgozom.

Magával az írással is meg szokott gyűlni a bajom, lassan írok, és elég sokat szöszölök, érdekes módon minél rövidebb egy szöveg, annál többet – erre a néhány kérdésre is két napja válaszolok. *(Az interjú a távolságtartási szabályok szerint készült, írásban. - NKJ)*

- *Vannak válogatók kritikusok és olyanok is, akik szívesebben írnak prózakötetről/versekről/etc. Te sokfelét írsz, de miről írsz szívesebben?*

- A prózáról, mindig is sokkal több prózát olvastam mint lírát, ezért is vállalom el más is. Inkább az alapján próbálok választani, hogy mennyire dolgoztat(hat) meg egy szöveg. A prózát mindenképp elolvasnám, a verseskötetknél viszont nem ez a helyzet, ha írnom is kell róla, akkor viszont biztosan el is olvasom. Szóval kompenzálom a saját részrehajlásaimat, bár persze a lírakritikáim rendre gyengébben sikerülnek, és többet küzdök a szöveggel.

- *Milyennek látod most az irodalomkritika helyzetét, miért fontos, miben fontos?*

- Mindig nagyon lelkesen olvasom a kritikákat, nekem azért fontosak, mert izgalmas dolog, hogy mennyire eltérően vagy néha épp hasonlóan látunk egy szöveget. A fejemben valahogy összetartozik az irodalom és a kritika, ha születik egy mű, akkor arról kell, hogy legyen vélemény is, legyen az akár az olvasóé a Molyon, akár a kritikusé mondjuk a Revizoron, vagy a Pannon Tükörben.

Az irodalomkritika helyzetével kapcsolatban hatalmas újdonságokat nem fogok mondani, mert 2019-ben a Korunk azért körbejárta ezt a szeptemberi számában. A médiafogyasztásban a portáloknak meg a folyóiratoknak van nagy szerepe, számomra öröndetes, hogy van például a Mesecentrum nevű új gyerekirodalmi szakmai blog és a világirodalommal foglalkozó 1749.hu, főleg hogy se a gyerekirodalomra, se a világirodalomra nincs szakosodott folyóirat, csak a szerkesztőkön múlik, mennyire figyelnek ezekre a területekre, és így is sok kötet nem kap elég figyelmet. A folyóiratokban megjelenő kritikák kis közönségnek szólnak, szerintem ezért is lehet fontos, akár

felfrissítő az új platformok megjelenése és felhasználása, ezek közül a podcastot kedvelem jobban, de csak azért, mert a sok sétához jobban passzol, és ez utóbbi a tavalyi évben felértékelődött.

- *Rovatvezető szerkesztő is vagy, mi szerinted a fentiekben az irodalmi folyóiratok szerepe?*

- Két szám szerkesztése után egyelőre inkább kérdéseim, mint válaszaim vannak, de azt például gondolom, hogy a folyóiratok elérése, a terjedelme, illetve az a tény, hogy lassúak, annak kedvez, hogy itt kapjanak helyet az alapos, megérvelt elemző szövegek. Ezt szerintem más nem is tudja kiváltani, nyilván a folyóirat profiljától (is) függ, hogy mennyire szakszöveg, vagy éppen olvasóbarát a kritika nyelve, de a recepció fontos eleme.

- *Szerkesztőként is, kritikusként is rálátsz a recenzírodalomra, mi a te „ars criticád”?*

- Erre a kérdésre én nem tudok cirkalmas választ írni. Nekem elsősorban az olvasáspasztalet közvetítése a fontos, mert az, hogy egy mű jó vagy rossz, nem egzakt és nem állandó. Kicsit arról szól, hogy mit tudok kezdeni egy szöveggel, és legyen a végén egy olvasat, amiben meg tudom érvelni, miért gondolom azt, amit gondolok.

- *Könnyű kérdések a végére: mi volt a legjobb könyvélményed tavaly, amiről írtál is, mi volt a legjobb, amiről nem írtál és idén mit vársz, kitől-kiktől vársz új megjelenést?*

- Rögtön csalogok, mert 2019-es élmény, de 2020-ban jelent meg a kritika Darvasi László *Magyar sellőjéről*, de ha szigorúan a 2020-as megjelenéseket nézem, akkor csak egyetlen kötet marad a kalapban: Mécs Anna *Kapcsolati hibája*. Így viszont rengeteg olyan könyvből tudok válogatni, amiről jó lett volna írni, de időhiány miatt nem tehettem meg. Amik leginkább érdekelték: Sofi Oksanen *A kutyafuttatója* mellett Kállay Eszter kötetéről is szívesen írtam volna. A tavalyi év végi és az idei megjelenésekből Olga Tokarczuk *Nyughatatlanokja*, Izer Janka és Vida Kamilla első, és Szvoren Edina és Schein Gábor új kötete, amiket várok, hogy elolvashassam, de nyilván ebből lesz egy sokkal hosszabb lista, ahogy haladunk előre az évben.